

วารสาร

สถานการณ์ตลาดแรงงานภาคกลาง Central Labour Market Situation

ปีที่ 9 ฉบับที่ 7 ประจำเดือนกรกฎาคม 2560

กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน <http://www.doe.go.th/lmia>

กรุงเทพมหานคร ~ สมุทรปราการ ~ นนทบุรี ~ ปทุมธานี ~ พระนครศรีอยุธยา ~ ชัยนาท ~ ลพบุรี ~ สระบุรี ~ สิงห์บุรี ~ อ่างทอง

สาขาอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นมาก

- การขายปลีกยกเว้นยานยนต์และจักรยายนยนต์
- การขายส่งยกเว้นยานยนต์และจักรยายนยนต์
- การผลิต ผลิตภัณฑ์อาหาร

บทบรรณาธิการ....

สถานการณ์ตลาดแรงงานภาคกลางเดือนกรกฎาคม 2560 ความต้องการแรงงานโดยรวมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.85 สาขาอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือการขายปลีกยกเว้นยานยนต์และจักรยานยนต์ การเดินทางไปทำงานต่างประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.66 ในขณะที่การอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานใหม่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20.95 สำหรับภาวะการลงทุนจำนวนโรงงานขออนุญาตเปิดกิจการใหม่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 17.98 และการจ้างงานลดลง ร้อยละ 19.07

ท้ายสุดขอแนะนำเสนอบทความเรื่องถอดบทเรียนนโยบายรับมือสังคมสูงวัยจากต่างประเทศ หากท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ สามารถติดต่อได้ที่

e-mail : lmi@doe.go.th
หรือ lmicenter@windowslive.com

คน:ผู้จัดทำ.....

อำนวยการโดย : นายสุวรรณ์ ดวงตา
ผู้อำนวยการกองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
จัดทำโดย : ศูนย์บริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
กรมการจัดหางาน ถนนมิตรไมตรี
ดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
เว็บไซต์ : <http://www.doe.go.th/lmia>

CONTENTS สารบัญ

CHAPTER : EMPLOYMENT STATISTICS IN THE CENTRAL OF THAILAND JULY 2017	2
ภาวะความต้องการแรงงานภาคกลาง เดือนกรกฎาคม 2560	3
ภาวะการมีงานทำและอัตราการว่างงาน	4
การเดินทางไปทำงานต่างประเทศ	5
การทำงานของคนต่างด้าว	6
ภาวะการลงทุน	7
ถอดบทเรียนนโยบายรับมือสังคมสูงวัย จากต่างประเทศ	7

วัตถุประสงค์.....

เพื่อเผยแพร่สถานการณ์ตลาดแรงงานภาคกลาง บทความและผลงานวิจัยที่น่าสนใจ

มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมการจัดหางาน...

- ข้อ 1 ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์มีคุณธรรม และเสมอภาค
- ข้อ 2 ให้บริการด้วยความเต็มใจ รวดเร็วและประทับใจ
- ข้อ 3 มีมนุษยสัมพันธ์ ชยัน อดทน สามัคคี มีวินัย
- ข้อ 4 พัฒนตนเองและหน่วยงาน สรรค์สร้างสังคม
- ข้อ 5 ศรัทธารักษาเกียรติ และศักดิ์ศรีของหน่วยงาน

CHAPTER : EMPLOYMENT STATISTICS IN THE CENTRAL OF THAILAND JULY 2017

TABLE 1 JOB VACANCIES, BY LEVEL OF EDUCATION, JULY 2016 AND 2017

EDUCATION	JULY 2016	JULY 2017	% Δ
ELEMENTARY AND UNDER	1,714	2,349	37.05
SECONDARY	4,040	5,066	25.40
CERTIFICATE OF VOCATION EDUCATION	1,978	2,380	20.32
DEPLOMA OF VOCATION EDUCATION	1,900	2,325	22.37
DIPLOMA	813	1,381	69.87
BACHELOR	2,149	1,836	-14.57
MASTER UPPER	40	58	45.00
TOTAL	12,634	15,395	21.85

TABLE 3 NUMBER OF NEW MIGRANT WORKERS WHO RECEIVED WORKPERMIT BY TYPE OF PERMISSION IN THE CENTRAL, JULY 2016 AND 2017

TYPE OF PERMISSION	JULY 2016	JULY 2017	% Δ
GENERAL	2,805	3,296	17.50
UNDER BOI AND OTHER LAWS	1,358	1,587	16.86
MINORITY GROUP	405	642	58.52
TOTAL	4,568	5,525	20.95

TABLE 2 NUMBER OF THAI WORKERS WORKING OVERSEAS BY SENDING AGENCIES IN THE CENTRAL, JULY 2016 AND 2017

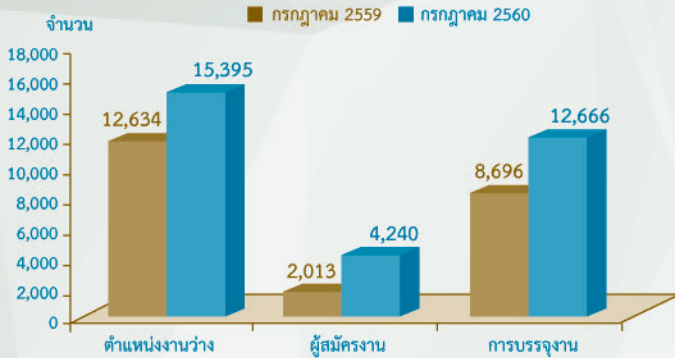
SENDING AGENCIES	JULY 2016	JULY 2017	% Δ
SELF ARRANGMENT	88	81	-7.96
DEPT OF EMPLOYMENT	23	18	-21.74
TAKING WORKERS OVERSEAS FOR WORKING	47	196	317.02
SENDING WORKERS OVERSEAS FOR TRAINING	56	53	-5.36
RECRUITMENT AGENCIES	56	67	19.64
RE-ENTRY	433	384	-11.32
TOTAL	703	799	13.66

ภาวะความต้องการแรงงานภาคกลาง เดือนกรกฎาคม 2560

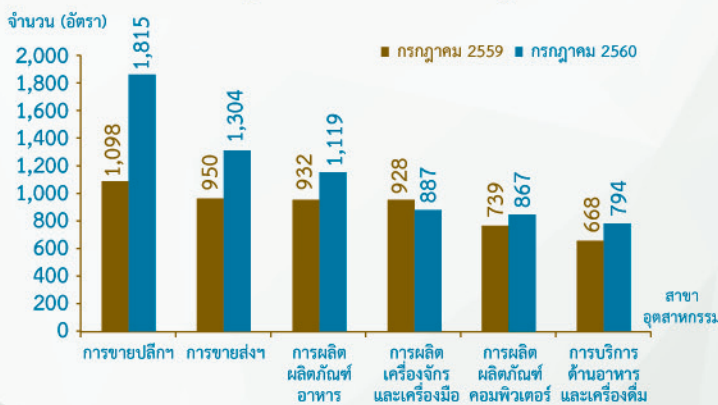
สถานการณ์ตลาดแรงงานภาคกลางเดือนกรกฎาคม 2560 พบว่า มีความต้องการแรงงาน จำนวน 15,395 อัตรา สาขาอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นมาก คือ การขายปลีกยกเว้นยานยนต์และจักรยายนต์ การขายส่งยกเว้นยานยนต์และจักรยายนต์ และการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร

แผนภูมิที่ 1 แสดงความต้องการแรงงาน ผู้สมัครงาน และการบรรจุงาน เปรียบเทียบเดือนกรกฎาคม 2560 และเดือนกรกฎาคม 2559

ความต้องการแรงงาน อุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิต มีความต้องการแรงงานจำนวน 6,539 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 42.48 รองลงมา การขายส่ง การขายปลีก จำนวน 3,494 อัตรา ร้อยละ 22.70 ที่พักรวมและบริการด้านอาหาร จำนวน 954 อัตรา ร้อยละ 6.20 และกิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน จำนวน 825 อัตรา ร้อยละ 5.36 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.85 สำหรับสาขาอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมาก 5 อันดับ ได้แก่ การขายปลีกยกเว้นยานยนต์และจักรยายนต์ การขายส่งยกเว้นยานยนต์และจักรยายนต์ การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร การผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ และการผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์

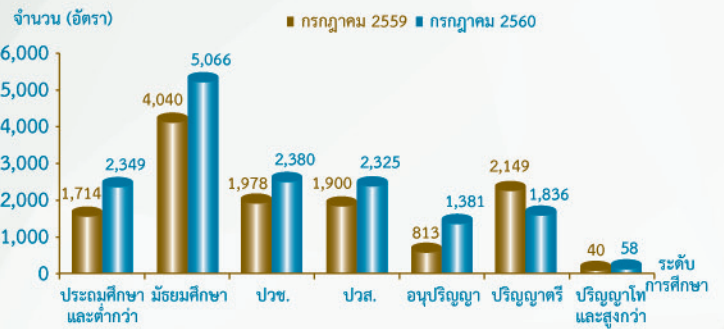
แผนภูมิที่ 2 แสดงสาขาอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมาก เปรียบเทียบเดือนกรกฎาคม 2560 และ เดือนกรกฎาคม 2559

เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า กรุงเทพมหานคร มีความต้องการแรงงานมากที่สุด รองลงมา จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อพิจารณาระดับการศึกษา พบว่า เป็นความต้องการผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด จำนวน 5,066 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 32.91 รองลงมา ระดับ ปวช. จำนวน 2,380 อัตรา ร้อยละ 15.46 และระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จำนวน 2,349 อัตรา ร้อยละ 15.26 เมื่อพิจารณาระดับอายุ พบว่า ต้องการแรงงานผู้ที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี มากที่สุด จำนวน 4,704 อัตรา คิดเป็น

ร้อยละ 30.56 รองลงมา ผู้ที่มีอายุระหว่าง 25-29 ปี จำนวน 3,965 อัตรา ร้อยละ 25.76 และผู้ที่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 3,592 อัตรา ร้อยละ 23.33

แผนภูมิที่ 3 แสดงความต้องการแรงงาน จำแนกตามระดับการศึกษา เปรียบเทียบเดือนกรกฎาคม 2560 และ เดือนกรกฎาคม 2559

เมื่อพิจารณาประเภทอาชีพ พบว่า อาชีพงานพื้นฐานมีความต้องการแรงงานมากที่สุด จำนวน 4,761 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 30.93 รองลงมา พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 2,744 อัตรา ร้อยละ 17.82 เสมียนเจ้าหน้าที่ จำนวน 2,394 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 15.55 ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2,230 อัตรา ร้อยละ 14.49 และผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ จำนวน 1,421 อัตรา ร้อยละ 9.23 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนเกือบทุกประเภทอาชีพมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น โดยอาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด เมื่อพิจารณาสาขาอาชีพย่อยที่มีความต้องการแรงงานมาก ได้แก่

- หมวดผู้บัญญัติกฎหมาย ผู้จัดการ สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ ผู้จัดการฝ่ายขายและการตลาด ผู้จัดการทั่วไปด้านภัตตาคารและโรงแรม และผู้จัดการฝ่ายการเงินและบริหาร
- ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ ผู้ประกอบวิชาชีพทางธุรกิจ วิศวกรโยธา และนักบัญชี
- ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ ตัวแทนฝ่ายขายด้านเทคนิคและการค้า ผู้ตรวจสอบด้านความปลอดภัย สุขภาพ และคุณภาพผลิตภัณฑ์และเจ้าหน้าที่บัญชี
- เสมียนเจ้าหน้าที่ สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ เจ้าหน้าที่สำนักงาน เจ้าหน้าที่คลังสินค้า และเจ้าหน้าที่เก็บเงินและเจ้าหน้าที่ขายตัว
- พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ พนักงานขายของหน้าร้านและพนักงานสาธิตสินค้า แม่บ้านและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และพนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม

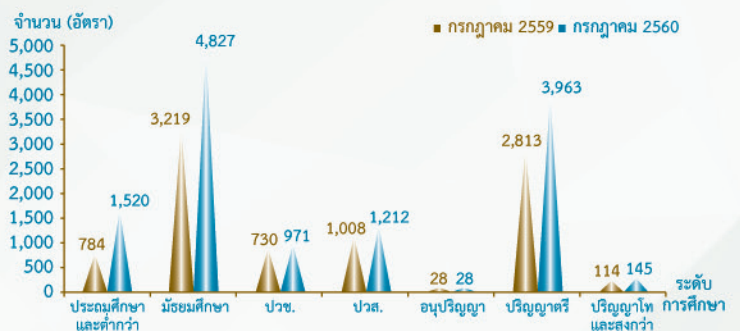
- ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมากคือ ผู้เพาะปลูกพืชสวนและพืชในเรือนเพาะชำ
- ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ ช่างไฟฟ้าอาคารและอุปกรณ์ไฟฟ้า ช่างเชื่อมและช่างตัดโลหะ และช่างเครื่องและช่างปรับแต่งเครื่องจักรกลทางการเกษตร
- ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ ผู้ขับรถยนต์ รถรับจ้างและรถตู้ ผู้ประกอบอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้ขับรถบรรทุกขนาดใหญ่
- อาชีพงานพื้นฐาน สาขาอาชีพที่ต้องการแรงงานมาก คือ แรงงานบรรจุผลิตภัณฑ์ แรงงานด้านการประกอบ และพนักงานรับส่งเอกสาร พนักงานขนสัมภาระ

ผู้สมัครงาน มีจำนวน 4,240 คน เป็นชาย 2,029 คน และหญิง จำนวน 2,211 คน กรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้สมัครงานมากที่สุด รองลงมา จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 39.01 รองลงมา จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 30.33 ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ 14.18 ระดับ ปวส. ร้อยละ 8.59 และระดับ ปวช. ร้อยละ 6.68 สำหรับประเภทอาชีพ พบว่า อาชีพงานพื้นฐาน มีผู้สมัครงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.48 รองลงมา เสมียนเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 24.01 ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 13.35 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ ร้อยละ 12.03 และพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ 10.02 และผู้สมัครงานส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี ร้อยละ 45.31 รองลงมา อายุระหว่าง 25-29 ปี ร้อยละ 19.03 และอายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 17.64

การบรรจุงาน ผู้สมัครงานได้รับการบรรจุงานทั้งหมด จำนวน 12,666 คน อุตสาหกรรมการผลิต มีการบรรจุงานมากที่สุด จำนวน 5,038 คน คิดเป็นร้อยละ 39.78 รองลงมา การขายส่ง การขายปลีก จำนวน 3,386 คน ร้อยละ 26.73 และกิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน จำนวน 841 คน ร้อยละ 6.64 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน พบว่า การบรรจุงานเพิ่มขึ้น สำหรับสาขาอุตสาหกรรมที่มีการบรรจุงานมาก 5 อันดับ ได้แก่ การขายปลีก ยกเว้นยานยนต์และจักรยายนต์ การขายส่งยกเว้นยานยนต์และจักรยายนต์ การผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร การผลิตผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ และการผลิตเครื่องจักรและเครื่องมือ ส่วนประเภทอาชีพ พบว่า อาชีพงานพื้นฐานด้านต่าง ๆ มีการบรรจุงานมากที่สุด จำนวน 4,094 คน ร้อยละ 32.32 รองลงมา เสมียนเจ้าหน้าที่ จำนวน 2,619 คน ร้อยละ 20.68 พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 2,441 คน ร้อยละ 19.27 ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1,690 คน ร้อยละ 13.34 และผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ จำนวน 774 คน ร้อยละ 6.11 ส่วนระดับการศึกษา พบว่า ระดับมัธยมศึกษา

มีการบรรจุงานมากที่สุด จำนวน 4,827 คน คิดเป็นร้อยละ 38.11 รองลงมา ระดับปริญญาตรี จำนวน 3,963 คน ร้อยละ 31.29 ระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า จำนวน 1,520 คน ร้อยละ 12.00 ระดับ ปวส. จำนวน 1,212 คน ร้อยละ 9.57 และระดับ ปวช. จำนวน 971 คน ร้อยละ 7.67 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนทุกระดับการศึกษามีการบรรจุงานเพิ่มขึ้น ในขณะที่เมื่อพิจารณาอายุของผู้สมัครงานที่ได้รับการบรรจุงาน พบว่า ผู้ได้รับการบรรจุงานส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 5,116 คน คิดเป็นร้อยละ 40.39 รองลงมา อายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 2,615 คน ร้อยละ 20.65 และอายุระหว่าง 25-29 ปี จำนวน 2,384 คน ร้อยละ 18.82

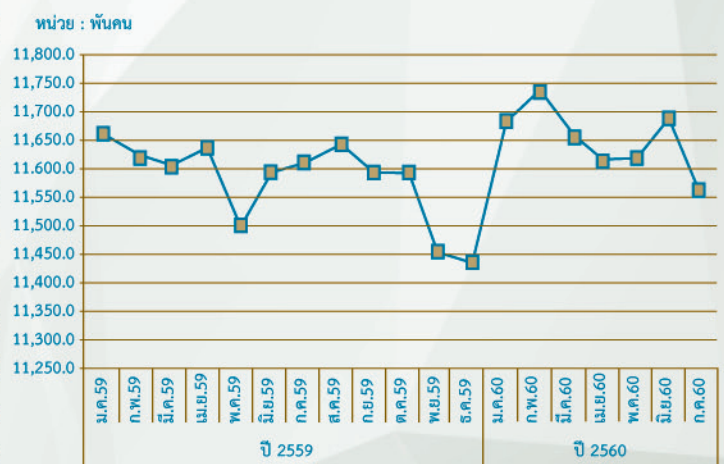
แผนภูมิที่ 4 แสดงการบรรจุงาน จำแนกตามระดับการศึกษา เปรียบเทียบเดือนกรกฎาคม 2560 และเดือนกรกฎาคม 2559

ภาวะการมีงานทำและอัตราการว่างงาน

ผู้มีงานทำในภาคกลาง (25 จังหวัด) เดือนกรกฎาคม 2560 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 0.44 อุตสาหกรรมที่มีผู้มีงานทำลดลงมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิต รองลงมา การขายส่ง การขายปลีก อัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.24 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งอยู่ที่ ร้อยละ 0.96 ส่วนกรุงเทพมหานคร ผู้มีงานทำลดลง คิดเป็นร้อยละ 0.47

แผนภูมิที่ 5 แสดงผู้มีงานทำในภาคกลาง (25 จังหวัด)

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ทำงานต่างประเทศเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.66 โดยการเดินทางไปทำงานโดยนายจ้างพาลูกจ้างไปทำงานเพิ่มขึ้นมากที่สุด เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีผู้เดินทางไปทำงานต่างประเทศเพิ่มขึ้น ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สิงห์บุรี อ่างทอง และสระบุรี ส่วนจังหวัดที่มีผู้เดินทางไปทำงานต่างประเทศลดลง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และชัยนาท

สำหรับจำนวนคนหางานที่ลงทะเบียนประสงค์จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศที่มีภูมิลำเนาใน 10 จังหวัดภาคกลาง มีจำนวน 302 คน เป็นชาย 167 คน และหญิง 135 คน โดยเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครมากที่สุด จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 39.74 รองลงมา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 46 คน ร้อยละ 15.23 จังหวัดลพบุรี จำนวน 29 คน ร้อยละ 9.60 จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 27 คน ร้อยละ 8.94 และจังหวัดปทุมธานี จำนวน 24 คน ร้อยละ 7.95 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนลดลง ร้อยละ 41.13

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาในทุกประเภทการเดินทาง พบว่า เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 34.92 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 235 คน ร้อยละ 29.41 ระดับ ปวช./ปวส./ปวท./อนุปริญญา จำนวน 166 คน ร้อยละ 20.78 และระดับประถมศึกษา จำนวน 119 คน ร้อยละ 14.89 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ผู้ที่จบการศึกษาระดับปวช./ปวส./ปวท./อนุปริญญา ระดับปริญญาตรีขึ้นไป และระดับมัธยมศึกษา เดินทางไปทำงานต่างประเทศเพิ่มขึ้น ส่วนผู้ที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เดินทางไปทำงานต่างประเทศลดลง

เมื่อพิจารณาประเทศที่แรงงานไทยเดินทางไปทำงาน พบว่า เดินทางไปทำงานในกลุ่มประเทศเอเชียมากที่สุด จำนวน 531 คน คิดเป็นร้อยละ 66.46 โดยเดินทางไปประเทศญี่ปุ่นมากที่สุด รองลงมา ลาว และกัมพูชา กลุ่มประเทศที่แรงงานไทยเดินทางลำดับถัดมา คือ กลุ่มประเทศแถบตะวันออกกลาง จำนวน 99 คน ร้อยละ 12.39 เดินทางไปทำงานในประเทศสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกาจำนวนมากที่สุด รองลงมา ประเทศบาห์เรน และประเทศคูเวต กลุ่มประเทศยุโรป จำนวน 95 คน ร้อยละ 11.89 เดินทางไปทำงานในประเทศรัสเซียมากที่สุด รองลงมา ประเทศสวีเดน และประเทศฟินแลนด์ กลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ จำนวน 51 คน ร้อยละ 6.38 เดินทางไปทำงานประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวนมากที่สุด สำหรับประเทศที่มีแรงงานไทยใน 10 จังหวัด ภาคกลาง เดินทางไปทำงานมาก 5 อันดับ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น ลาว สหรัฐอเมริกาหรืออเมริกา และกัมพูชา ตามลำดับ ส่วนประเภทอาชีพที่แรงงานไทยทำงานมาก คือ ช่างเทคนิคไฟฟ้า รองลงมา วิศวกร นวดแผนโบราณ กู้ยืมเงินและปล่อยสินเชื่อ พนักงานผลิตและประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์ ช่างเทคนิค คนงานทั่วไป หัวหน้างานทั่วไป และผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ ตามลำดับ

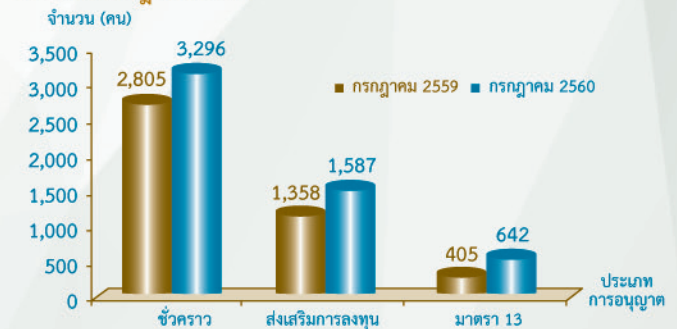
การทำงานของคนต่างด้าว

คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานใหม่ใน 10 จังหวัดภาคกลาง เดือนกรกฎาคม 2560 มีจำนวนทั้งสิ้น 5,525 คน จำแนกเป็นประเภทชั่วคราว จำนวน 3,296 คน ประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน 1,587 คน และประเภทมาตรา 13 (เฉพาะชนกลุ่มน้อย) จำนวน 642 คน โดยสัญชาติที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานใหม่มากที่สุด คือ ญี่ปุ่น จำนวน 1,372 คน คิดเป็นร้อยละ 24.83 รองลงมา ได้แก่ จีน ฟิลิปปินส์ อเมริกัน และสาธารณรัฐเกาหลี

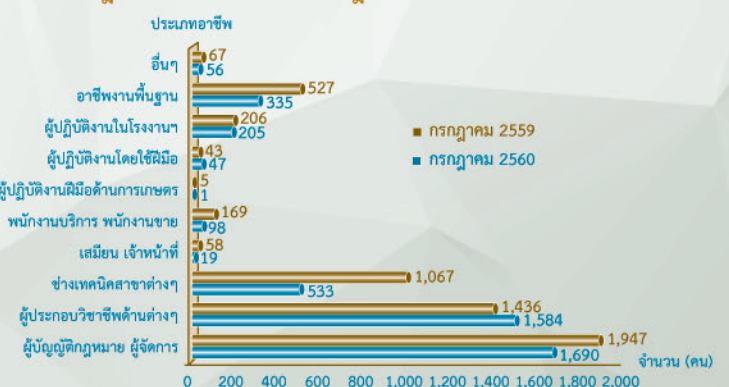
ตามลำดับ เมื่อพิจารณาประเภทอาชีพ พบว่า ผู้จัดการ ได้รับอนุญาตมากที่สุด จำนวน 1,947 คน คิดเป็นร้อยละ 35.24 รองลงมา ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ จำนวน 1,436 คน ร้อยละ 25.99 ช่างเทคนิคสาขาต่าง ๆ จำนวน 1,067 คน ร้อยละ 19.31 และอาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 527 คน ร้อยละ 9.54 โดยอาชีพที่ได้รับอนุญาตมาก 5 อันดับ ได้แก่ ผู้จัดการฝ่ายอื่น ๆ ที่มีได้จัดประเภทไว้ รองลงมา แรงงานในด้านการผลิตต่าง ๆ ช่างเทคนิค วิศวกรมืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้จัดการฝ่ายการตลาด และผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา เมื่อพิจารณาอาชีพในแต่ละสัญชาติ พบว่า ญี่ปุ่น และจีน ส่วนใหญ่จะทำงานในอาชีพ ผู้จัดการ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ และช่างเทคนิคสาขาต่าง ๆ อินเดีย ส่วนใหญ่จะทำงานในอาชีพ ผู้จัดการ ฟิลิปปินส์ และอเมริกัน ส่วนใหญ่จะทำงานในอาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 1,657 คน คิดเป็นร้อยละ 29.99 สำหรับจังหวัดที่มีคนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้ทำงานใหม่มากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 4,198 คน คิดเป็นร้อยละ 75.98 รองลงมา จังหวัดปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา และสมุทรปราการ ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 20.95 โดยเพิ่มขึ้นทั้งประเภทชั่วคราว ประเภทส่งเสริมการลงทุน และประเภทมาตรา 13 (เฉพาะชนกลุ่มน้อย) เมื่อพิจารณาตามประเภทอาชีพ พบว่า อาชีพที่คนต่างด้าวขออนุญาตทำงานใหม่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ช่างเทคนิคสาขาต่าง ๆ ผู้จัดการ อาชีพงานพื้นฐาน พนักงานบริการ พนักงานขาย เสมียนเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตร และผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ส่วนอาชีพที่คนต่างด้าวขออนุญาตทำงานใหม่ลดลง ได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ และผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือ เมื่อพิจารณาสัญชาติ พบว่า คนต่างด้าวสัญชาติ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ฟิลิปปินส์ และอเมริกัน ได้รับอนุญาตให้ทำงานใหม่เพิ่มขึ้น

แผนภูมิที่ 9 แสดงจำนวนการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานใหม่ จำแนกตามประเภทการอนุญาต เปรียบเทียบเดือนกรกฎาคม 2560 และเดือนกรกฎาคม 2559

แผนภูมิที่ 10 แสดงจำนวนการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานใหม่ใน 10 จังหวัดภาคกลาง จำแนกตามประเภทอาชีพ เปรียบเทียบเดือนกรกฎาคม 2560 และเดือนกรกฎาคม 2559

ภาวะการลวกดู

การลงทุนใน 10 จังหวัดภาคกลางเดือนมิถุนายน 2560 มีจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตให้เปิดกิจการใหม่จำนวน 105 แห่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.98 จำนวนเงินลงทุน 13,554.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.91 และการจ้างงาน จำนวน 3,888 คน ลดลง ร้อยละ 19.07 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยจังหวัด สมุทรปราการมีจำนวนโรงงานขอเปิดกิจการใหม่มากที่สุด

อุตสาหกรรมที่มีโรงงานขออนุญาตเปิดกิจการใหม่มากที่สุด คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ โลหะขั้นมูลฐาน เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานพาหนะ มีจำนวน 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.71 จากจำนวนโรงงานที่ขออนุญาตเปิดกิจการใหม่ทั้งหมด เงินลงทุน จำนวน 7,527.57 ล้านบาท และมีการจ้างงานจำนวน 1,647 คน และอุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์ จากพืช มีโรงงาน จำนวน 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 22.86 เงินลงทุน 1,975.98 ล้านบาท และมีการจ้างงาน 604 คน เมื่อพิจารณา ตามหมวดอุตสาหกรรม พบว่า อุตสาหกรรมอาหาร มีจำนวน โรงงานขออนุญาตเปิดกิจการใหม่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.29 รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก และอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์โลหะ ส่วนหมวดอุตสาหกรรมที่มีการจ้างงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 14.61 รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์พลาสติก และอุตสาหกรรมอาหาร

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนมีจำนวน โรงงานที่ขออนุญาตเปิดกิจการใหม่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.98 จำนวนเงินลงทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 86.91 และการจ้างงานลดลง ร้อยละ 19.07 โดยประเภทอุตสาหกรรมที่มีจำนวนโรงงาน เงินลงทุน และการจ้างงานเพิ่มขึ้น คือ อุตสาหกรรมอาหาร เครื่องดื่ม และ ผลิตภัณฑ์จากพืช ส่วนประเภทอุตสาหกรรมที่มีจำนวนโรงงาน เงินลงทุน และการจ้างงานลดลง คือ อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่อง แต่งกาย ผลิตภัณฑ์สัตว์ และผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์

เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีโรงงาน ขออนุญาตเปิดกิจการใหม่มากที่สุด คือ จังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 36.19 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน จังหวัดที่มีการจ้างงานลดลง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี และชัยนาท ส่วนจังหวัด ที่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สระบุรี และ นนทบุรี

ตารางแสดงการลงทุนใหม่ในอุตสาหกรรม จำแนกตามจำนวนโรงงาน จำนวนเงินลงทุน และการจ้างงาน ใน 10 จังหวัดภาคกลาง เปรียบเทียบเดือนมิถุนายน 2560 และเดือนมิถุนายน 2559

อุตสาหกรรม	มิถุนายน 2559			มิถุนายน 2560		
	โรงงาน (แห่ง)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงาน (คน)	โรงงาน (แห่ง)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	การจ้างงาน (คน)
อาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์จากพืช	14	899.07	205	24	1,975.98	604
สิ่งทอ เครื่องแต่งกาย ผลิตภัณฑ์สัตว์ และผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	4	370.95	1,205	2	5.24	16
แปรรูปไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้ เครื่องเรือน เครื่องดับแต่งในอาคารและผลิตภัณฑ์โลหะ	12	2,221.62	301	9	401.94	421
เคมีภัณฑ์ ปิโตรเลียม กระดาษ การพิมพ์ ผลิตภัณฑ์ยาง และพลาสติก	18	462.75	1,341	19	1,110.38	485
ผลิตภัณฑ์โลหะ โลหะขั้นมูลฐาน เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานพาหนะ	30	2,749.00	1,111	27	7,527.57	1,647
การผลิตอื่นๆ	11	548.30	641	24	2,533.12	715
รวมทั้งสิ้น	89	7,251.69	4,804	105	13,554.23	3,888

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ถอดบทเรียนนโยบายรับมือสังคมสูงวัยจากต่างประเทศ

ปัจจุบันนานาประเทศกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย (Aging Society) หรือสังคมที่มีประชากรอายุ 65 ปี ขึ้นไปมากกว่า ร้อยละ 7 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และประชากรโลกจะ กลายเป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (Aged Society) ในอีก 35 ปี ข้างหน้า โดยจะมีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 14 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งถือเป็นความท้าทายที่ทุกประเทศต้อง เผชิญเพียงแต่ผลที่จะเกิดขึ้นอาจมีความเร็วและความแรงแตกต่างกัน ประเทศพัฒนาแล้วมีแนวโน้มเข้าสู่สังคมสูงวัยเร็วกว่าประเทศ กำลังพัฒนา ประเทศในแถบยุโรปส่วนใหญ่ได้เข้าสู่สังคมสูงวัยแล้ว ตามมาด้วยประเทศในเอเชีย ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สิงคโปร์ รวมถึงไทยด้วย

หลายประเทศในเอเชียต่างเผชิญกับภาวะสังคมสูงวัย (1) สิงคโปร์ มีสัดส่วนของผู้สูงอายุใกล้เคียงกับไทยและเป็น Aging Society แม้สิงคโปร์จะเตรียมแผนรับมือกับความท้าทายดังกล่าว ตั้งแต่เนิ่น ๆ แต่ยังคงเผชิญกับปัญหาการมีบุตรน้อยลงและผู้สูงอายุ อยู่ตามลำพังมากขึ้น (2) เกาหลีใต้ เข้าสู่ Aged Society แล้ว แต่ยังไม่มีการเตรียมรับที่เป็นรูปธรรมและผู้สูงอายุจำนวนมากยังมี ฐานะยากจน และ (3) ญี่ปุ่น มีสัดส่วนผู้สูงอายุมากที่สุดในโลก และเข้าสู่ Hyper-Aged Society หรือสังคมที่มีประชากร อายุ 65 ปี

ขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมดและผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง

สำหรับไทยกำลังเปลี่ยนผ่านจาก Aging Society เป็น Aged Society ในเวลาที่สั้นกว่าประเทศอื่น ๆ แต่ที่น่ากังวลกว่า คือ ประเทศไทย “แก่ก่อนรวย” จากการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ประชากรที่รวดเร็วและรุนแรง อีกทั้งมีสัดส่วนผู้สูงอายุที่ ‘เรียนสูง’ น้อยกว่าประเทศอื่น ๆ ทำให้เกิดคำถามว่าไทยพร้อมที่จะรับมือ กับความท้าทายดังกล่าวมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ สามารถสรุปนโยบาย หลัก ๆ ที่ต่างประเทศนิยมนำมาใช้เพื่อเป็นแนวทางเตรียมรับมือ กับสังคมสูงวัย ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อไทยด้วยดังนี้

(1) การขยายอายุเกษียณ เป็นนโยบายที่สามารถทำได้ ในระยะสั้น แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ถาวร จากงานศึกษาของ Ariyasajjakorn and Manprasert (2014) พบว่า สามารถ ‘เลื่อน’ ผลกระทบต่อการชะลอตัวของเศรษฐกิจไทยออกไปได้ประมาณ 10 ปี ทั้งนี้ หลายประเทศใช้นโยบายนี้เพื่อเพิ่มจำนวนคนวัยทำงาน ซึ่งช่วยบรรเทาผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ โดยสิงคโปร์เพิ่มอายุ เกษียณจาก 65 เป็น 67 ปี และเกาหลีใต้จะขยายอายุเกษียณจาก 55 เป็น 60 ปี ภายในปีนี้ ญี่ปุ่นจะให้ผู้สูงอายุสามารถทำงานได้ จนถึงอายุ 65 ปี จากเดิมเพียง 62 ปี ภายในปี 2025 ขณะที่

ประเทศไทยอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ขยายอายุเกษียณของแรงงานในสถานประกอบการจาก 55 เป็น 60 ปี

(2) การสนับสนุนให้บริษัทจ้างงานผู้สูงอายุ เป็นนโยบายที่ช่วยสร้างงานและเพิ่มรายได้ให้ผู้สูงอายุได้ รัฐบาลสิงคโปร์ให้เงินสนับสนุนแก่บริษัทที่จ้างผู้สูงอายุให้ทำงานต่อ (Special Employment Credit) โดยมีเงื่อนไขว่าลูกจ้างต้องเข้าร่วมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Central Provident Fund) เท่านั้น โครงการนี้จึงไม่ครอบคลุมกลุ่มที่ประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนี้ ทางการให้เงินสนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้เอื้อต่อผู้สูงอายุด้วย (Workpro Program) เช่นเดียวกับญี่ปุ่นที่สนับสนุนให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุ โดยจัดตั้งองค์กร “Silver Human Resources Center” เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุได้ทำงานช่วงสั้นลงหรือทำงานที่เบาและง่าย

สำหรับประเทศไทย ภาครัฐได้จัดตั้งศูนย์บริการจัดหางานผู้สูงอายุ (Smart Job Center) เพื่อส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกัน รัฐบาลได้ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่บริษัทที่จ้างผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งต้องมีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาท อย่างไรก็ตาม แรงงานสูงอายุกลุ่มนี้มีเพียง 3 แสนคน หรือร้อยละ 2.9 ของผู้สูงอายุทั่วประเทศ นโยบายนี้จึงเป็นเพียงแค่การช่วยเหลือแรงงานเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย โดยไม่ได้สนับสนุนให้มีการนำทักษะและประสบการณ์ของผู้สูงอายุมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างที่หลายประเทศทำกันทำได้นัก

(3) การเพิ่มทักษะและจัดหางานให้เหมาะสมกับแรงงานจะช่วยเพิ่มความสามารถในการหารายได้และยกระดับผลิตภาพของแรงงานในระยะยาว ซึ่งสามารถทำได้ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบตลอดช่วงอายุ โดยมากมักได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ “Senior Work Program” ในญี่ปุ่น “Skills Future Program” ในสิงคโปร์ ที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์พัฒนาทักษะเพิ่มเติมควบคู่กับการจัดหางานที่เหมาะสมให้แก่แรงงาน สำหรับประเทศไทย ขณะนี้ภาครัฐมีโครงการฝึกอบรมแรงงานสูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้นและมีการคุ้มครองทางสังคมให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้

(4) การยกระดับคุณภาพชีวิตมีความจำเป็นต้องวางแผนแต่เนิ่น ๆ โดยภาครัฐมีส่วนสำคัญในการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ รวมถึงการจัดสรรรายได้และรายจ่ายอย่างสมดุล โดยเฉพาะรายได้หลังวัยเกษียณผ่าน

การจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ นอกจากนี้ ภาคเอกชนก็มีส่วนช่วยพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรองรับสังคมสูงวัย อาทิ ในเกาหลีใต้และญี่ปุ่นที่คิดค้นหุ่นยนต์สำหรับดูแลผู้สูงอายุ ทำให้ผู้ดูแลที่เป็นผู้หญิงหรืออยู่ในวัยทำงานสามารถกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างหมดห่วง รวมทั้งมีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้ทุกวัยสามารถใช้ร่วมกันได้ (Universal Design)

สำหรับประเทศไทย ยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ค่อนข้างจำกัด ส่วนใหญ่จะเป็นโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการทางการแพทย์ที่อยู่ไกลจากบ้าน หรือยังไม่มิดชิดโดยสารในการเดินทางไปยังสถานที่ ทำให้ผู้สูงอายุจำนวนมากมีความยากลำบากในการเข้าถึงสวัสดิการจากส่วนกลาง

(5) การมีส่วนร่วมและประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญมาก เห็นจากสิงคโปร์เป็นตัวอย่างที่มีแผนนโยบายแห่งชาติเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยเริ่มวางแผนเตรียมตัวมานานกว่า 50 ปี และมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนนโยบายที่มีทิศทางสอดคล้องกันระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญอย่างมากที่ประเทศไทยต้องพัฒนาต่อไป ทั้งระบบบำนาญจะต้องยืดหยุ่นและสอดคล้องกับแนวโน้มนโยบายด้านแรงงาน ซึ่งจะมีผลต่อเนื่องไปยังภาวการณ์การดูแลสุขภาพและรักษาพยาบาลอีกด้วย

ทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นนโยบายที่เกิดขึ้นจริงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างประชากร และเป็นจุดเริ่มต้นของการก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างยั่งยืน แม้ว่าที่ผ่านมาไทยจะมีการวางนโยบายรองรับไปบ้างแล้ว แต่การวางแผนและการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ยังคงค่อนข้างกระจัดกระจาย ซึ่งถ้ามีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และได้รับความร่วมมือที่ดีจากทุกภาคส่วนจะช่วยให้เกิดแนวทางการรับมือกับความท้าทายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

สุดท้ายนี้ เมื่อประเทศไทยเองก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกที่กำลังแก่ชราและมีแนวโน้มแก่ก่อนวัย บทความในตอนต่อไปจะวิเคราะห์ว่าไทยจะประยุกต์ใช้นโยบายเหล่านี้อย่างไรเพื่อตอบโจทย์ของประเทศได้เหมาะสมและตรงจุดมากที่สุด

หมายเหตุ : บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาด้าน Aging ในโครงการ Thematic Studies ปี 2560 จัดทำโดยสายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.)

ที่มา : ธนภรณ์ จิตตินันท์ และ ณัฏนางค์ กุลนาศิริ ธนาคารแห่งประเทศไทย 20 มิถุนายน 2560 <https://www.bot.or.th>

กองบริหารข้อมูลตลาดแรงงาน
กรมการจัดหางาน
ถนนมิตรภาพ 10400
ที่ โทร 0304/พิศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 65/2551
ไปรษณีย์โทรเลขสามเสนใน